

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ต้องการที่จะศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในบทนี้ได้กล่าวถึงสาระสำคัญ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประจำปีงบประมาณ 2549 จำนวน 92 คน จำแนกเป็นตำแหน่งระดับบริหาร จำนวน 33 คน และตำแหน่งระดับปฏิบัติการ จำนวน 59 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาทฤษฎี และหลักการจากหนังสือเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อทราบถึง ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ และประสบการณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Rating Scale) ซึ่งได้กำหนดความมากน้อยของระดับความต้องการพัฒนาตนเอง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะแนวทางที่จะสนับสนุนและปรับปรุงการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาตนเองตามกรอบแนวคิดของฮาบินสันและไมเออร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดของตัวแปรและประเด็นต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถาม
2. นิยามตัวแปรเชิงบรรยายและการสร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ โดยเขียนคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งครอบคลุมตัวแปรตามกรอบแนวคิดของฮาบินสันและไมเออร์ การพัฒนาตนเอง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเพิ่มพูนความรู้ อย่างไรก็ตามไม่เป็นทางการ
3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดที่ได้วิเคราะห์ตามทฤษฎีสามด้านแบบประมาณมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
4. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นในด้านความตรงตามทฤษฎี โดยพิจารณาจากความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะและภาษาที่ใช้
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวน 50 ข้อ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้ข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงตามทฤษฎี ความเป็นปรนัย ความถูกต้อง เหมาะสมของการใช้ภาษาและความสมบูรณ์ของคำชี้แจงพร้อมปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวัดผลประเมินผลมีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการด้านการบริหารและมีประสบการณ์ในการวิจัย
7. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ แล้วแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

8. แก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 92 ฉบับ โดยตรง โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่มจัดส่งให้และผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย โดยตรงที่กลุ่มงานพัฒนาบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล จำนวน 3 วัน ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งจำนวน 92 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ปรากฏว่าแบบสอบถามทั้ง 92 ชุด มีความสมบูรณ์ จึงบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะแนวทางสนับสนุนปรับปรุงการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ใช้วิธีจัดลำดับความถี่ และหาค่าร้อยละ เพื่อนำไปใช้ในการอภิปรายผลเชิงบรรยาย

4. การแปลความหมายของคะแนนจากข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนของ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2534 : 8 - 11)

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในระดับมากที่สุด

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในระดับมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในระดับน้อย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความตรงเชิงโครงสร้างโดยหาความสัมพันธ์ของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2543 : 122)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 126 ; อ้างอิงมาจาก Cronbach) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
 N แทน จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ
 s_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละใช้สูตร (Percentage)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกตัวนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (μ) หรือมัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 137 - 138) ดังนี้

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ยประชากร
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนของประชากร
 N แทน จำนวนประชากร

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์
2538 : 143) ดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$$

- เมื่อ σ = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
 X = ผลรวมของคะแนนแต่ละคน
 μ = ค่าเฉลี่ยของประชากร
 N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม